

Warszawa, dnia 5 sierpnia 2019 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-501-55/19

Informacja

**o warunkach udziału obywateli polskich w głosowaniu w obwodach głosowania
utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
zarządzonych na dzień 13 października 2019 r.**

Warunki udziału obywateli polskich w głosowaniu w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. określone są w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684).

Prawo udziału w głosowaniu (prawo wybierania) w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ma obywatel polski, który:

- 1) najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat;
- 2) nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 3) nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu.

Wyborca jest wpisywany do spisu wyborców. Można być wpisanym tylko do jednego spisu. Spisy wyborców sporządzają urzędy gmin.

I. Głosowanie w miejscu stałego zamieszkania w Polsce.

Wyborca zameldowany na pobyt stały na obszarze gminy, który nie złożył wniosku o wpisanie do stałego rejestru wyborców w innym miejscu **oraz wyborca wpisany do rejestru wyborców na własny wniosek**, zostanie wpisany z urzędu do spisu wyborców sporządzanego dla obwodu głosowania właściwego dla jego miejsca zamieszkania.

II. Głosowanie poza miejscem stałego zamieszkania.

➤ Głosowanie w miejscu pobytu czasowego, po dopisaniu do spisu wyborców na wniosek wyborcy

• Wyborca:

- **czasowo przebywający poza miejscem zameldowania na pobyt stały** (w tym wyborca zameldowany na pobyt czasowy),
- **wpisany do rejestru wyborców na własny wniosek czasowo przebywający poza miejscem wpisania do rejestru,**
- **nigdzie niezamieszkały**

może wziąć udział w głosowaniu w miejscu czasowego pobytu, jeżeli **najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 8 października 2019 r.**, złoży w urzędzie gminy, na obszarze której czasowo przebywa, pisemny wniosek o dopisanie do spisu wyborców.

We wniosku podaje się:

- nazwisko i imiona,
 - imię ojca,
 - datę urodzenia,
 - numer ewidencyjny PESEL,
 - adres stałego zamieszkania (adres, pod którym wyborca ujęty jest w rejestrze wyborców),
 - adres, pod którym wyborca czasowo przebywa.
- **Żołnierze** pełniący zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniący służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywający ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, ratownicy odbywający zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania, policjanci z jednostek skoszarowanych, funkcjonariusze Służby Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniący służbę w systemie skoszarowanym, którzy chcą wziąć udział w głosowaniu w miejscu odbywania służby, powinni złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie w danej miejscowości.

Wniosek składa się w urzędzie gminy od dnia 22 września 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. Osoby, które przybyły do miejsca zakwaterowania po tym terminie mogą złożyć wniosek **najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 11 października 2019 r.**

Wyborca dopisany do spisu wyborców na własny wniosek zostanie z urzędu skreślony ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.

➤ **Głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania**

Wyborca, który zamierza zmienić miejsce pobytu przed dniem wyborów może otrzymać **zaświadczenie o prawie do głosowania**. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania składa się w urzędzie gminy, w której wyborca jest ujęty w spisie wyborców, najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 11 października 2019 r. Może on zostać złożony pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Zaświadczenie o prawie do głosowania wyborca odbiera za pokwitowaniem osobiście albo przez upoważnioną pisemnie osobę.

W przypadku upoważnienia innej osoby do odbioru zaświadczenia wyborca sporządza wniosek o wydanie zaświadczenia i upoważnienie (może to być jeden dokument), w którym wskazuje swoje imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL, a także dane osoby upoważnionej do odebrania zaświadczenia.

Wyborca, któremu wydano zaświadczenie o prawie do głosowania zostanie z urzędu skreślony ze spisu wyborców w miejscu stałego zamieszkania.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla w miejscu stałego zamieszkania.

➤ **Głosowanie w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz oddziałach zewnętrznych takich zakładów i aresztów, a także w domach studenckich**

Wyborcy, którzy będą przebywać w dniu wyborów w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych zostaną wpisani do spisów wyborców sporządzonych dla obwodów głosowania utworzonych w tych jednostkach i będą mogli głosować w tych obwodach. Dyrektor jednostki powiadomi osoby przebywające w jednostce o umieszczeniu ich w spisie wyborców.

Wyborcy wpisani do spisu wyborców w wyżej wymienionych jednostkach **zostaną z urzędu skreśleni ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.**

Osoby, które przybędą do wyżej wymienionych jednostek w dniu wyborów, będą mogły głosować w obwodach utworzonych w tych jednostkach **tylko na podstawie zaświadczeń o prawie do głosowania.**

Na takich samych zasadach będą mogli głosować **wyborcy przebywający w domach studenckich lub zespołach domów studenckich**, w których utworzono obwody głosowania.

➤ **Głosowanie w kraju wyborców stale zamieszkałych za granicą**

- **Wyborca stale zamieszkały za granicą, który będzie przebywał w Polsce w dniu wyborów**, w celu wzięcia udziału w głosowaniu powinien złożyć, najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów, **tj. najpóźniej w dniu 8 października 2019 r., pisemny wniosek o wpisanie do spisu wyborców w gminie właściwej dla miejsca czasowego pobytu.** We wniosku podaje się:
 - nazwisko i imiona,
 - imię ojca,
 - datę urodzenia,
 - numer ewidencyjny PESEL,
 - adres stałego zamieszkania za granicą,
 - adres, pod którym wyborca czasowo przebywa w Polsce.
- **Wyborca stale zamieszkały za granicą może również głosować na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania** wydanego

przez konsula lub gminę, o ile został na swój wniosek wpisany do spisu wyborców w obwodzie głosowania utworzonym odpowiednio za granicą lub w kraju.

- Ponadto **wyborca stale zamieszkały za granicą może wziąć udział w głosowaniu** w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, jeżeli w dniu głosowania przedstawi obwodowej komisji wyborczej **dokument potwierdzający stale zamieszkiwanie za granicą wraz z jego tłumaczeniem przysięgłym na język polski oraz ważny polski paszport**. Obowiązek przedstawienia ważnego polskiego paszportu dotyczy również wyborców stale zamieszkałych w państwach Unii Europejskiej lub w innych państwach, do których można wjechać na podstawie polskiego dowodu osobistego.

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak